

Intervju guvernera Fehmi Mehmeti za “Epoka e re”

“Epoka e re”: Koliko je bio iznos kreditiranja od marta prošle godine do sada, dakle u vreme pandemije?

Guverner Mehmeti: Bankarski sektor je nastavio da podržava ekonomiju kroz dalje povećanje kreditiranja, uprkos povećanju nivoa rizika. Tokom perioda januar-decembar 2020. godine vrednost novih kredita iz bankarskog sektora iznosila je 1,47 milijardi evra, dok je od marta 2020. do februara 2021. vrednost novih kredita iz bankarskog sektora 1,43 milijarde evra.

“Epoka e re”: Koji je trenutni iznos depozita?

Guverner Mehmeti: Bankarski sektor i dalje uživa veliko poverenje javnosti, poverenje izraženo i uz kontinuirani rast depozita. U februaru 2021. godine ukupna vrednost depozita iznosila je 4,351 milijarde evra, što predstavlja godišnji porast od 11,4 procenta. Ritam rasta ukupnih depozita uglavnom diktiraju depoziti domaćinstava, kategorija koja dominira u strukturi ukupnih depozita u bankarskom sektoru sa udelom od 68 procenata u ukupnim depozitima, koji su u februaru 2021. zabeležili rast od 11,6 procenata.

“Epoka e re”: Što se tiče slučaja IuteCredit, da li ste optimista da će Kosovo pobediti u ovom slučaju?

Guverner Mehmeti: Centralna banka Republike Kosovo, kroz svoju politiku licenciranja, kontinuirano teži da obezbedi najbolje moguće uslove za pristup finansijama na Kosovu, omogućavajući rad na našem finansijskom tržištu samo institucijama koje doprinose stabilnosti i razvoju finansijskog sistema i, shodno tome, i održivom ekonomskom razvoju zemlje. Međutim, tokom rada ove institucije u našem finansijskom sistemu, CBK je utvrdila nepoštovanje važećih zakonskih i regulatornih zahteva kao i kontinuirano je odstupala od poslovnog plana na osnovu kojeg je dobila dozvolu za rad na Kosovu. CBK je neprestano nastojalo da ovu instituciju kroz zakonske mere progura na rešavanje nalaza i zakonskih zahteva, ali nastojanja nisu rezultirala uspešno zbog nespremnosti ove institucije da preduzme potrebne korekcije. Na osnovu ovoga, CBK je strogo poštujući zahteve koji proizilaze iz važećeg zakonodavstva, opozvalo registraciju ove institucije.

“Epoka e re”: U slučaju da imamo još jedno zatvaranje zbog Covid-19, koliko je finansijski sistem likvidan i možemo li razgovarati o još jednoj suspenziji zajmova?

Guverner Mehmeti: Uprkos situaciji koja je stvorena kao rezultat pandemije, pozicija likvidnosti bankarskog sektora i dalje ostaje na visokom nivou. Odnos likvidne aktive i kratkoročnih obaveza na kraju 2020. godine bio je 39,8 procenata, što je visoko iznad potrebnog regulatornog minimuma od 25,0 procenata. Centralna banka Republike Kosovo je od početka pandemije bila vrlo aktivna u preduzimanju mera koje pomažu zajmoprimcima da se izbore sa finansijskim poteškoćama izazvanim pandemijskom krizom, omogućavajući im odlaganje plaćanja rata kredita i održavanje njihove likvidnosti tokom perioda prestanka aktivnosti mnogih ekonomskih delatnosti. Od trenutka oslobađanja od restriktivnih mera i obnavljanja ekonomske aktivnosti u zemlji, smatramo da je i vanredna situacija sa početka pandemije završena. Međutim, CBK će pažljivo pratiti ekonomska kretanja i ona u finansijskom sektoru kako bi dali svoj doprinos, ali uvek stavlja u prvi plan održavanje finansijske stabilnosti što je i primarni zadatak CBK-a.

“Epoka e re”: Kolika je prosečna kamatna stopa na kredite i da li očekujete pad?

Guverner Mehmeti: Kamatne stope na kredite nastavile su trend pada, padajući na 6,0 procenta sa 6,4 procenta u istom periodu prošle godine, što ukazuje na kontinuirano olakšavanje pristupa bankarskom finansiranju.

“Epoka e re”: Neke komercijalne banke su takođe povećale cene na svoje usluge u vreme pandemije, konkretan slučaj, povećanje za mesečno održavanje?

Guverner Mehmeti: Određivanje tarifa za bankarske usluge obavljaju same banke u skladu sa njihovom poslovnom politikom. Centralna banka Republike Kosovo (CBK) osigurava da banke otkrivaju svojim klijentima sve troškove koji se odnose na određeni proizvod u funkciji potpune transparentnosti. Tarifne razlike između različitih banaka mogu se smatrati efektom konkurencije u bankarskom sektoru, što čini da klijenti imaju više mogućnosti da biraju od koje banke žele da koriste svoje finansijske usluge. Primarni cilj CBK je stabilnost bankarskog i finansijskog sektora. Glavna uloga CBK-a je da razvije pravnu i regulatornu infrastrukturu u skladu sa međunarodnim standardima i shodno tome ne određuje cene za proizvode koje nude banke (kamatne i nekamatne). Banke objavljuju cenovnik svojih proizvoda na svojim veb stranicama, kao i u svojim bankarskim filijalama. U tom smislu, CBK se postara da banke otkrivaju svojim klijentima sve troškove vezane za određeni proizvod kako bi postigle potpunu transparentnost.